

Людмила РОМЕН

За синню – СИН! . .

Реквієм

Поезії

Суми
ВВП «Мрія-1»
2013

УДК 821.161.2-1
ББК 84 (4 Укр - 4 Сум) 6
Р 70

Ромен Л. В.

Р 70 За синню – СИН!.. Реквієм : поезії / Людмила
Ромен. – Суми : видавничо-виробниче підприємство
«Мрія-1», 2013. – 96 с.
ISBN 978-966-566-581-6

Ця збірка поезій – реквієм за СИНОМ відомої української поетеси Людмили Ромен, духовна світла пам'ять, викарбована серцем МАТЕРІ!

Єдина втіха – переливати у слова свою материнську любов. Вона дасть сили, зігріє не одне, роз'ятрене горем, серце і віру в те, що, і там, за межею земного, всі душі – нетлінні, ЖИВИ! А тим, хто від нас відійшов – світлий спокій і нашу ЛЮБОВ.

УДК 821.161.2-1
ББК 84 (4 Укр -4 Сум) 6

© Ромен Л. В., 2013
ISBN 978-966-566-581-6 © ВВП «Мрія-1», 2013

*Світлій пам'яті
любого сина Володимира,
життя якого трагічно обірвалося
у 32 роки на трасі під Богодуховом,
присвячується.*

Материнська любов житиме доти,
доки б'ється серце МАТЕРІ!
Ба, навіть і після відходу у Засвіт.

ЛЮБОВ МАТЕРІ БЕЗВІЧНА!!!

Я – не сумую! Я – ЛЮБЛЮ!!!

* * *

Сьогодні сину підведу коня,
Нехай шукає
 добру та щасливу долю,
З любов'ю відпускаю у життя на волю.
Яка їх пісня! – Сина і Коня!
Почує мила серцем – хай спиня.
Хай вітер братом буде їм обом у полі.
Дарую сину білого коня.
Шукай, мій сину,
 вірну та щасливу долю!

травень 2006

P. S.

*А льон цвіте синьо, синьо,
А мати жде з дороги сина.*

В.Юхимович

І відпустила. Й підвела коня.
Й почула мила – на шляху спинила! –
І щастям усміхнулось сонце дня,
І в лет пустились вільний його крила.

Яка пора! – У полі саме льон
Зацвів як усміх неба синьо-синьо!
Дивилась мати вслід із-під долонь:
Щасливим повертайсь додому, сину!

І він діставсь високих амплітуд.
Зненацька – темінь! – обірвалась доля.
На льон упали роси – срібна ртуть...
Луна у полі, в серці пісня болю...

14.11.13

ВОЛОДИМИРУ*

Ти знаєш, що ти – людина?

Ти знаєш про це чи ні?

Василь Симоненко

Ти волю всім даруючий і мир!

Відчуй і матимеш в собі

цю суть, мій сину,

Здолаєш мужності круті стежини –

Там волю знайдеш,

славу,

мир!

Я материнською любов'ю, вір,

Наповнюю життя твого хвилини.

Ти волю всім даруючий і мир,

Ти – гідний зватися ім'ям –

ЛЮДИНА!

2010

* Трагічно загинув 10 серпня 2012 р. Не встигла... не договорила... (Вірш із триптиха «Моїм синам» із неопублікованої збірки. Книга мала вийти ще влітку 2011 р. Не знайшлося коштів). Про цей рукопис жодний член родини ще не знає.

* * *

Пробач мені, сину, за вибір. —
Розплата жорстока.
Страждала душа.
Щогодини клював чорний птах.
Немає нічого страшнішого
в світі за страх.
Пробач мені, сину.
Не рік... промайнули так роки.

Шрамоване серце...
ті шрами — пекучі, глибокі.
Життя розповзлось...
розітнулось...
спіткнулось в хрестах.
Пробач мені, сину, за жертву.
Та Сонце — високе!
Душа воскресла!
Чуєш ласку на Божих вустах?!

03.02.12

* * *

*Скотяться дні, як обвал із гори:
Ми вже з тобою розгубим сліди.
Біля підніжжя, в зеленій траві
Мак червоніє...*

*Синочку, живи!
«На вітрянім вогні», 1982*

Знову Серпень... з серпом.

Мій синочку, як трапилось так?
Материнська сльоза навздогін –
на тім світі зігріти,
Материнська сльоза...

Ти ж іще молодий!
Буйноцвітий!!!

Мій синочку! Сино...
Смерті скрегіт коліс...
холод мряк...

Скільки горя здолав. –
І розквітнув! Гарячий – як мак!
Сонцем поле життя
налилося сповна цього літа.
Серпню-серпню!!? –
...Колінами йду по стерні...
крові знак.

Материнська любов:
ти – живий!
Вічно будеш ти жити!!!

16.11.12

* * *

Минулася ніч від скорботи глуха.
А ніби ще вчора...

Учора! Ще вчора!..

Знов липи завітлі на мед дзвінкобджоло.
Як жити без тебе? Година лиха.

Наш дворик, садочок. – Надломлене все.
Видзьобують іриси* сонця іриси.
Горішки щебечуть малі на горісі,
Над ставом молочний ледь місяця серп.

Кленки підростають. Дають знову тінь.
Часник – у стрілки, що з тобою садили.
Ромашок насіялось! – білим-пребіло,
І сонячна днина, немов желатин,

Загусла довкола, мене залила.
Тебе вже не буде із нами... Не буде...
Цей біль в неосяжних тугих амплітудах!
Торкнулася груша листочком чола.

14.06.13

* Півники – квіти.

(Диптих)

Камінні сльози нагромадила

(за ніч!) душа,

Давились тим камінням висхлі очі.

Забита домовина... Сумнів точить:

Під віком син?..

Вінки... й табличка лиш «В.А.Дужак»

Перед труною у візочку – як гора.

(З лікарні щойно... і не ходять ноги)...

Учора... Бігла радісна дорога, —

Смеркалося. —

Зустріла вічним сном Мара.

А серце матері – у щем – як в ньому ніж!

Гіпертонічний криз всю ніч.

Заснулось ранком.

...Вдягла тебе, синочку, я у вишиванку –

Мою любов, код рідної землі поніс.

Сиділа мовчки...

ПОГЛЯД ВТУПИВШИ В ТРУНУ.

Жах відібрав і сльози, й голосіння.

Це – божевілля? Це – мана?

Ну як же, сину?

Вас було – троє!...

Τροε!!!

...Боже, не вернуть...

II.

В жалобі згусла...

Долю хто перекроїв?

Всі ночі уп'ялись їй в чорну хустку.

Хто поруч був –

чув слів у горлі хрускіт.

З останніх сил трималась.

Як змиритись їй?..

Думки терзали серце й душу.

Рвалася навпіл:

Забите віко... не побачила. Ховати?..

(Чи ж син там, Боже?..

Пресвятая Мати,

Я мушу пережити

(ради іншого!) цей біль...)

Час зупинився.

День згорьований завмер.

Здригалася у внутрішнім риданні

І відчувала в тілі відмирання, –

Тепер і в неї заповзає тихо смерть.

Співає батюшка за упокій раба... –

(Не раб він був!

А вільним, ніжним, добрим сином!

Не в Авраамову! –

А в предківську долину!)

(Як звично) за роботу взявсь свою гробар.

Чорніє мати... і старіє на очах:
Остання рветься кровна пуповина.
О Господи, чия вина?

Чия провина?
Висока, аж до Бога, відгора свіча.

Труну спускають... СИНОВУ! –
Це як, навік?..
Судилось їй щодення як розп'яття.
В могилу здичавіло тупить погляд МАТИ:
Зсувається сипучий день...
...холоне віск.

18.07.13

СВІЧА ПОМИНАЛЬНА

Як сказати, що був – у минулому часі?
Як не віриться!

Й віри ще й досі не йму.
Як шкодую, що в день той, останній, йому
Я не встигла...

життя обірвалось на трасі...

Богодухів...

Так Бог тут же, Дух!?
Чому ж смерті
Тут коса пантрувала синочків моїх?!?
Перетнула їм шлях.

Відчахнула поріг.
Як же жити тепер материнському серцю?

Так ще жайвір співав!

І велось до весілля.
Кожний пару собі, мов голубку, знайшов.
Смерті блискавка! –

Змигнула крилами сов!..
Поховали, синочку, тебе в понеділок.

...(В понеділок, мій рідний,
тебе народила.
Та завчасно прийшов ти й тоді у цей світ.
Я завмерла:

мовчав голосочок. – Живий?
Тебе шльопнули –
й ти закричав, що є сили).

І тепер... Ой як рано,
 синочку,
 як рано!!!
Обірвалися мрії, надії, ЖИТТЯ!
Я б себе віддала. Та нема вороття...
Лиш на серці
 лишилось тавро болю – рана.

А Альошенька —
 дихав в якихсь апаратах,
 Лиш жаринонька жевріла в тілі жива.
 Кров'ю старшого ще упивалась трава.
 Як сновида — матуся... одна.
 Пустка в хаті.

Гладжу фото, цілую... лампада-сльозина.
Поминальна горить, палахкоче свіча –
Своє світло мені пригорта до плеча,
(Так не віриться! Ні-і-ііі!!!)
уявляю, що СИНА!

06.01.13

ЯК ДАЛЕКО...

Як далеко до світу того, мій синочку,
 куди ти причалив.
Як далеко... ані догукатись,
 ані долетіти сльозі.
Я все так намагаюся вгледіть тебе...
 затуманює зір...
Твої куртки тепер
 приміряють пекучі печалі.

Як же тихо... німується в хаті.
 Душа у скорботі сльозіє,
Коли гляну на фото:
 смієшся, аж світишся!
 Сину! Мій син...
Ти в оселі Господній.
 Цілую щоранку небесну я синь.
Образ твій серце матері
 буде до скону любить і леліять!

Я живу, мій синочку...
 Та куля земна
 стала менша без тебе...
Промінь сонця коротша.
 Лишаються спогади матері... й сни.
Тридцять третій прийшов листопад*.
 Над могилкою
 місяць дзвенить.

* 19.11.13 – сину виповнилося б 33 роки!

В літо серпень гукнув. –
 Ти побіг...
 і поліг поміж скошених стебел.

Як далеко...
 Як тихо... живу (?) –
 аж боюся, що стану німою.
 Кожний вечір свіча гомонить –
 світлом тузі дає відкоша,
 І вбачається:
 сходить з вогню,
 на плече присіда
 ПТАХ-ДУША. –
 Так еднаються в серці Світи.
 Мій синочку, люблю!
 Я з тобою!

26.11.12

ДАТИ

19.11.1979 – 10.08.2012

Три дев'ятки обнулились в три нулі,
Погляд вкарбував магичні цифри.
На облоках пропливають титри.
Ти – зернина вкинута, лежиш в землі.

Я не можу вимовить: «Навік прощай».
Проростеш! –

Життя рвоне! Заб'є розмаєм!
З'ява буде вдруге, втретє! – Я це знаю,
Бо Животворящий Світ все воскреша!

Думка ця – як символ віри у мені:
Одягне душа одежі нові.
В Бога вічність – це життя в любові –
Доторкнешся світла Світу глибини!

20.07.13

ДВА ФОТО

В квартирі пустка.

Тиша аж дзвенить,
Аж чутно, як тривожно б'ється серце:
Ніколи не прийдеш і не озвешся...
Нап'ється ластівка (не ти!) весни.

Перебираю твою кожную річ,
І кожную річ пече гірка сльозина:
Не вберегла...

Якби ж то знать, мій сину,
Собою перекрила б путь у ніч!

...Листівочки. Колекція значків.
Шкільні ще зошити і фотознімки.
Бурхливо жив. Життя котилось стрімко.
Малюнки з жуйок цілі коробки.

Конспекти з курсів. Пачкою листи.
Монетки різні. Тисячі купонів.
А в документах!? – наче дві ікони –
Бабусі фото і моє! – Прости...

Ось так відкрились правда і любов
Душі і серця люблячого сина!
Ти вдосталь мав в собі добра зернини.
Чом смерть так рано вийшла на свій лов?

В серпневу ніч в зигзагові доріг
Машина. Сміх!..

Враз обірвались жарти,

І смерть взяла до рук життєві карти.
...Ніколи вже не ступиш на поріг.

Ти завжди роззував мене, взував,
Куди б не йшла, коли ти був удома.
Турбота ця завжди знімала втому,
Як часто прибирав і готував.

Прийду, а вже вечеря на столі,
І сумки візьмеш, розбереш до місця.
Так смачно і спокійно вкупі їється.
Яке то щастя! Ціниш звіддалі.

Забуть несила...

Вечір. Тихо. Сніг.

Ти в серці стільки мав тепла й любові?!
Ти завжди був до помочі готовий,
Любов свою ти в серці тихо ніс.

Ці фото! Фото!? – вогники живі!
Ти при собі тримав. Як я зігрілась! –
Проклюнулись.

Затріпотіли крила –
Летітиму до тебе я повік!

Яка життєва істина проста:
Росте, до сонця тягнеться травинка,
Приймає все: і спеку, і дощинку,
І терпеливо, гордо відроста.

29.11.12

* * *

Смакую дні – осінні яблука дозрілі.
Мій біль як нелинь.

Дано повноту життя...
А як збагнуть його?
Чи знаєм до пуття?
І тягнеться душа до Бога,
стать на крилас.

О пані Осене – сумирна і врожайна! –
Кладеш у сховок серця золотий ранет.
Злітає лист – приречено ляга і жально.
Душа синочка спочива десь між планет.

І хай світанками вже давить іній білий,
Замерзлу душу вогник свічки пригорта.
Приймаю дні – безсинні...

Яблука дозріли.
Перезимуєм, саде? –
Тиша на вустах...

29.12.12

ЛИСТОПАД

Листопад... листопад... листопад...
Листя крапле – гаряча ропа,
Серце пам'ять, як землю, копа.
Листопад... листопад...
лист.. стоп... ад?

Журавлиною сум намерзає.
Осінь сонце в листку колисас.
Ще світанком на травах роса є,
Та біль серце на друзки кремсає.

Думка крутить трагедії слайд.
Туск роз'ятрює. Сад руки склав,
Жде зимового сну і коляд.
Спомин рідний...
на серці – як гладь.

В листопаді... вогонь... завмирає.
Осінь літо у сни – листограєм.
Я під небом?
Чи вже понад Раєм?
Та душа – теплий хліба окрасць.

Листопад... як болиш!?.
Серця спазм.
Сліз моїх і дощів тугий спай.
А стежина – з-під ніг закипа.
Листопад... похилився.
Спуск. Спад.

Листопад... обірвавсь... не вертає.
Вітер зносить життєвий трамвай мій...
То чи мертва, чи я ще жива є?!
Листопад... як сто зрад.
Загортаюсь

У дощів золоту паволоку,
У мелодію небо високу!
І сміється, й сльозиться аж оку.
Ласк твоїх дай напиться соку!

Відспівав...
лист упав... листопад...
Переїду цю листву. Мить відрад.
Віродив. Віддзвенів. Мерзне сад.
Ти ж – навіки... навік!
Тінь досад.

...Причалапала ніч.
Я при свічці. –
Віск тече по щоці – не сльозинки.
Вплив місяць, тонкий, як мізинчик.
Сон сплавляє мій день вниз по річці.

Листопад... листопад... листопад...
Листя крапле – гаряча тропа,
Пам'ять серця голосить тропар.
Листопад... листопад...
ми.. стоп... кадр..

12.11.12.

СОН

— Мамо, я скучив.

Їй Богу.

От бачиш, прийшов.

— Господи!

Сину, синочку – живий?

Боже правий!

Ріки земні чи небесні...

чи хто ж це доправив?

Бачиш, в нас грудень. Груддя ось.

Не збий подошов.

Ти не змарнів...

і сорочка все та ж...

і ти теж.

Дай пригорну.

Я так скучила, рідний мій, сину!

Скоро зима...

Ти вдягнув (добре) куртку осінню.

Літо ж було.

Серпень жито косив... І тебе ж...

Як я живу? Як здоров'я? –

Господь тільки й зна.

Ночі і дні...

до могилки топчу біль-дорогу.

Серце – як свічка...

стікає в молитві до Бога.

Серце, як пташка, –

в засвіття летить, наздогнать.

Тепло, спокійно душі твоїй,
сину, скажи?

Рід наш прийняв?
Чи зустрів дідуся і бабусю?
Правда, що Сонце – як хліб,
на яснім там обрусі?

Знаю: ти – там.
Бо ти добрий.
Ти Рай заслужив.

Радісно так на душі.
Світлощемно. Присядь.
Знаю: ти друга завів – охоронця, собаку.
Сину, прости.
Оці сльози – насіялись маком.
Так, не дозрівши, без тебе осипався сад.

Чим пригостить? – Не їси? –
Згусток світла, фантом.
...Хлюпає ранок.
На хвилях гойдається човен.
Слізно очам...
відпливаєш до Вирію, Вова.
Я не прощаюсь. Люблю!..
Пада сніг за вікном.

Сон – це життя...
чи життя, проминуще, як сон...
Коло за колом. Ніч – день.
Просипаєш.
Проходиш.

Добре, коли не рівнина. —
А все таки — сходи.
Збудешся й знову,
хоч рачки, а лізь посолонь* ...

— Мамо, я скучив.
Я знову до тебе прийшов.
Ти вже прости,
що на зиму не скопані грядки...
Бачу і двір зароста... і немає порядку.
— Сину!!!
Зриваюсь.
На серці кривавиться шов.

03.01.13

* Посолонь — за рухом сонця.

ЧОРНА СМУГА

Де пролилась ти, моя біла смуго?..
Чорна. Все чорна, як чорна рілля.
Нічка найдовша мене облягла,
Обволочила мене чорна туга.

Де ти згубила, ромашко, пелюстки,
Вистачить сили іще зацвісти?
Кориться, котиться,
мориться людство, –
Глянеш – й не знаєш, в яким світі ти.

Думку заверне й сп'янить матіюла:
Домом, дитинством так щемно війне.
Переплисти як ріку темну болю?
Рвуся й не вирвусь ніяк із тенет.

Кажуть: життя – справедливе,
 смугасте.
Дажбо, за що затяжна чорнота?
Де напилась я гіркого причастя,
Як тепер жити, а не коротать?

15.06.13

* * *

Свіча молитвена. Горить.

Бліда вся із лиця.

Від туги матері так осінь рано похмурніла.

Розбилось, мов люстерко, сонце...

блискають сонця.

Синочку, рідний, не мовчи.

Без тебе постаріла.

Ідуть дощі. Колючо-мерзлі.

Сіють навскоси,

Мов перекреслюють минуле,

за яке тримаюсь.

Любові матері вогонь чи можна загасить?

О ні! Високий, наче Бог,

він дороста до Раю!

09.07.13

* * *

Життя буяло! Молоде!

Літалось, наче птах! –

Та ніч – стрілою! В груди!..

Доля це чи воля Божа?!!

Враз почорніли маки вишивки на рукавах.

Так співчутливо заглядають

мені в очі рожі.

Прийдешність – марево.

Хворію досі. Журно так.

Німа душа.

Все сіє, сіє ці слова розпуки.

І свічка сліз моїх ковтки облизує, ковта:

Нема тебе...

дружиноньки нема...

нема онука...

09.07.13

* * *

На цім світі, синочку,
 уже засніжило. Зима.
Новий рік я зустріла... без тебе...
 Це вперше. Сама.
На могилці вінки вкриті снігом.
 Немов піраміда.
Я приходжу. Мовчу...
 Ані голосу вже, ані сліду

На цім світі, синочку,
 твого вже не бачити, ні.
Лише пагінець квітка пустила
 твоя на вікні.
Відчуваю:
 частинка душі так живе біля мене,
Відхилю я фіранку –
 і листя цілує зелене.

На цім світі, синочку,
 нікуди вже я не спішу, –
Наче стрибнула з неба...
 й забула узять парашут.
Так тихесенько-тихо лечу
 поміж тисяч сніжинок,
Оглядаю цей світ. –
 Боже, Отче, ну в чім же провина?!

На цім світі, як завжди,
 життя має розклад і темп.

В нас Різдво.

У під'їзді веселощі – водять вертеп.
Я тримаю свічу.

І свіча гомонить в моїх пальцях. –
Обпеклась.

Із картоплі вирізую ліки-кружальця.

На цім світі Господнім

ми так сотворенні любить!

Яка ж куца стежина

відміряна, сину, тобі!?.

На могилці сніги.

Як зігріти тебе під снігами?

Я за власне тремтливe життя –

лиш словами... словами...

06.01.13

* * *

Ти не був, мій сину, яничаром –
Українцем! На Вкраїні зрів!
Не ходив, як більшість, ув отарі,
Гордість мав з державних прапорів.

На футболках завжди кредо-гасло:
«Козакові – воля, слава, честь!»
Позував себе таким ти гласно,
Поки не забила нагла смерть.

Хортицю побачив, Дніпра славу, –
Вже відтоді – Леніну – капець.
Часом «двійку» тобі вчитель ставив,
Ти не вчив тих віршів. Молодець!

Ледь не вигнали тебе зі школи:
Ти відмовивсь галстука в'язать,
І Шевченкове стороже слово
На футболці – блискавки зигзаг.

Прапор розгортав жовто-блакитний
І червоно-чорний піднімав.
Був собі упертий, непохитний –
Як один у полі квітнув мак.

Та безправ'я у державі нашій
Призвело до заробітних мрій:
Платять в Польщі українцям краще,
Візу ти отримати схотів.

...Віза та прийшла по сороковім,
Пом'янули як уже тебе,
Як тебе Господь вже упокоїв...
Віза... Боже ж мій! Кому тепер?..

В муках билась. Руки ріже віза, –
(Як не плани ці б, то, може б, жив!?)
Штору обірвала із карнизу.
Доля не твоя в краях чужих...

...Досі агітація в під'їзді
За «Свободу, «Україну», РУХ,
Скрізь портрети, гасла партій різні –
Так до справи докладав ти рук.

Ти не був, мій сину, яничаром!
Як тебе, ріднесенький, люблю!..
Розгорнулась ніч Волосожаром:
Твоє світло мерехтить.

Ловлю...

21.07.13

Я й серед снігу, синочку,
 саджу чорнобривці,
Серцем проталюю.
 Серцем саджу їх тобі,
Щоб й на Тім Світі
 тепліше було твоїй зірці,
Щоб відчував ти матусю, яку ти любив.

Там, де господа Всевишнього в небі –
 Душі – як світло від Світла
 Крутяться весело сонячні там каруселі,
 Черпають з річки Молочного Шляху

 33

Так і Світи – триєдині у сув'язі й русі:
З Нави у Прав,
 через Яв, повертаємось ми.
Дух наш росте,
 за життя подолавши спокуси.
Так ми найвищим створінням є Божим –
 ЛЮДЬМИ!

Білим-пребіло, синочку... і я побіліла.
Сію гарячі тобі чорнобривці. Тобі.
Хрест на могилці...
 з морозу дзвенять його крила.
Тут – лиш хрести.
 Біла тиша. Горбочки. Горби.

Я – серед снігу. В снігу.
 Я саджу чорнобривці –
Квіти, як сльози. Усіх матерів оберіг.
Хочу, щоб вічно тепленько було
 твоїй зірці.
Сину! Синочку!!!
 Навіки...
 Лиш сніг... навідліг...

10.01.13

МАТУСЮ, ЯКА ТИ КРАСИВА!

– Матусю, яка ти у мене красива*!

– Синочку, я біля могилки...

я – злива...

Зимою – снігами. Снігами... сніги.

Мов свічка. Холодні її береги.

– Матусю! Люблю.

Не журись... Це не горе.

– Цвіту сивиною у власних докорах:

Я не вберегла. Як же, синку, болиш!?

Не збачимось... Ні, вже. Молитвою лиш.

– Матусю, горнусь

сонцеграйним я звуком!

– (О чом налетіла біда чорним круком?)

...Обвуглений день. Витіка, як смола.

В смолі цій – печалі, тягну два крила.

– Матусю, повір, – ти красива у мене!

До тебе тягнусь я стебельцем зеленим,

Промінчиком сонця голублю твій слід.

Матусю, не треба! Не треба сих сліз.

В нас тут Світла спокій.

Я тут – небожитель.

Могилку не треба вкривати гранітом.

* Так часто говорив мені син останнього року земного життя.

Рідненька, я бачу... не плач уночі,
Я ангелом став. В тебе я на плечі.

Матусю, яка ж ти у мене красива!
Живий я!

Тут дні золоті й сонцегриві.
Нас час розділяє, повір.

Лише час...
Я світло тут п'ю. Ти – із м'ятою чай.

Ось так. Час доп'єм.
Долю заново шити.

Тобі треба жити!
Тобі – вишні цвітом!
Прийде з-під дощів золотий урожай.
Матусю, не плач.

Хай схолоне біль-жар.

Ти сильна, я знаю. Посієш барвінок.
– Як тяжко. Нема...

Вітер квилить постійно.
А літо надійде – хто скосить траву?
Живу ніч клює. Чи жива? Як живу?

– Матусю, яка ж ти у мене красива!
– Я біля могилки, синочку. Я – сива...
– Не сива! Не сива!

Ану, посміхнись,
І радістю стане мені синя вись.

28.02.13

* * *

Вже літо. Літо...

росяно у споришах.

Ось тут косив, рубав...

Синочку! Сину... Си-и-ину-у!?

Печаллю світлою наповнилась душа,

Твій слід поцілувала, –

сколихнув травину.

Життєвими стежинами відмандрував.

Не долюбив когось...

і не пустив коріння...

А я?... – Дзвенять про тебе

грамофони мальв.

Ромашки розцвіли.

Життя... сумлінне.

І хай там що, – як часто в літі цім гроза,

А я люблю її!

В ній сила дивовижна,

Вона така – як у душі моїй сльоза –

Натомиться і стане тиха, сонценіжна.

Закон – невідворотний.

Треба жити... жить...

Живучості трави я заздрю.

Глянеш в спеку:

То вигорить, то скосять –

знову рветься в світ.

Мені б отак.

Мені радіється нелегко.

...Це літо... перше,
вже без тебе. Я сумна.
Шовковиць рясно.
Синьо-фіолетні пальці.
І в травах трави! –
наче дикі племена,
Й метеликів весільні легкокрилі танці.

14.06.13

* * *

І сонця вдосталь в червні і дощів,
В садку зачервонілися сунічки,
Відквітли запашні ясмин-кущі,
Пасуться на шовковиці синички.

І їм – хоч що! – хоч кишкай, а хоч ні,
Господарів давно не було видно.
Я вперше переплачу куцу ніч
І впливу дощем таки побідно.

Стою як дощ! Намокла у дощах –
Відлопотів. За місто хвацько ринув,
Мою сльозу поніс у пригорщах
На Баранівку, на могилку сина...

14.06.13

ЯБЛУНЬКА

(Цикл)

І. Липень 2012 року

Ця яблунька на дачі зовсім молода,
А зав'язалася таким врожаєм!?
Лиш друге літо. Глянеш – і вражає,
Що плід з-під кожного листочка вигляда.

– Синочку, треба яблуньку нам рятувать, –
Обсіли навіть гілочки-мізинці,
Тремтять і підгинаються колінця.
(А то ж було востаннє!

О, якби ж то знать!)

Вона ж тендітна. Не втрима таку вагу.
(З якого дива?) Бач, силенна-сила!
Підв'язували, підпирали. Сіло
Вже сонечко вечірнє спочивать за пруг.

Упорались ми. З легкістю зняли гілки.
Ти кожну, кожну піднімав дбайливо.
Тепер вже вистойть в грозу і зливу,
Бо сила клопітливої у ній руки.

Рости нам, яблунько, без жаху ув очах,
Собі спокійно дозрівай до Спасу.
І яблучка всміхнулися нам красно,
Зеленкуваті ще, бо липня був же час.

13.06.13

II. Віщий сон (березень 2012)

По сороковім дні навідалась до саду:

О жах! О Господи!

Яке страшне знамення!?.

Не встою. Щемом серце зайнялось.

Присяду.

Пів-яблуньки... усохло...

Яблучка зелені...

А пів – жива!

Вродила цілих два відерця!

Ну як? За місяць передбачити успення?..

Ну звідки було знати їй, що сина серцю

Не жити?!.

скоро обірветься в травах серпня?

Він рятував цю яблуньку! –

А сам – загинув.

Життя другого тіпалось на волосині.

Душа від болю рветься. Впала на коліна:

Синочку, рідний мій!

Моїх два рідних сина!!!

Лиш д е р е в о...

але відчуло смерті жало.

В ній божий дух,

що відав про страшну дорогу.

Охоплена передчуттям в собі вмирала,

Бо вже ладналися на небі сину дроги.

Предивний віщий сон:

папуги відлітали

Красиві

із гнізда руїнної родини.

А я ж той сон —

мов до весілля, трактувала!

Бо по голубці білій в них було на спинах.

Я так раділа, Господи! Красиві пари.

Родинна пустка,

та синам всміхнулось щастя!??

У тих голубок оченята златокарі.

Голубки... з Вирію були. —

То смерть на чатах.

Мов розчахнулось серце:

на зелене й чорне...

Я ж — яблунька тепер.

Напівжива — півмертва.

Мене, зболілу, ніч молитвою пригорне.

Спасибі, Боже, другого спасли від смерті.

14.06.13

III.

Так рік минув.

Прийшла весна дзвінкоголоса.
Зійшли сніги.

Життя триває, мій синочку.
Як дам без тебе лад на дачі у садочку?..
А яблунька?!!

Навік відмерзли ноги босі.

Та восени ж була ще пів-її зелена!?
З'єднались горе з радістю.

А сліз пролито?..
Листочок кожний зцілювала у молитві.
Та відмирало все в нажаханих їй генах.

Мов говорила:

втішся, другий син – живим є.
Минуле вмерло вніч навік на повороті.
(В надію закрадався сумнів.

Шерхло в роті.)
Дано життя ще раз –
рілля нова для сімені.

Під корінь... відітнула...
власною рукою.

Така ось філософія.
Весь світ – знамення.
Біжим зачамрені своїм повз сьогодніня.
Небесна яблунька в сні схлипує сльозою...

03.09.13.

IV.

Синові Олексію

Пропала яблуня...

Таки однак пропала.
Все, що було, – на іншу вивелось орбіту.
Минулого порвались нагло теплі ниті,
Нове? – Вже вузликів синочку нав'язало.

Ось так живем: не розв'язати цих вузлів.
Вузли тримають нову долю-нитку сину.
В садку сокирки крешуть голосочки сині.
Синочку, походи ще, рідний, по землі!

Господнє диво – дарувалися літа! –
Учися жить!

По-новому! Любити!
Ти так намолений і вимолений в світі,
Що мусиш вижити!
Закривсь тобі Тартар.

Пропала...

День новий готує нове прясло.
Не зупинить Закону вічного. Нічого...
Спасибі, Творче наш, спасибі.
Слава Богу! –

Живий хоч другий,
ув очах промінчик ясний.

14.06.13

* * *

Чи лебідь був... чи то була лебідка
На ставі? Як здаля їх розпізнати?
Але то знак – пророча Світу звістка,
Що самотою буду доживать.

Хіба біда? Ну, кинув... Тішить іншу.
Біда чекала ще попереду – жажка!
Рудбекія* знов зацвіла. Як тінь лиш
Блукаю в горі, сину, посеред садка.

Малина вимерзла. З десяток стебел.
Дощі і грози сильні...
Холод всю прошив.
Так змучилась...
(Вся неба синь у тебе!)
Обтріпана. Благий вогонь в тремкій душі.

Живий вогонь ... в закам'янілім тілі –
Любові материнської пісенний шовк!
І я, й брати – живем... в жалобі крила...
З останніх сил...

Порвались нерви з болю. Шок.

Велике горе. Спільне. Це й тримає нас.
Життя б'є кровокріп'ям.

Господи, – живі!

Межа світів мене навпіл розкраяла,
Душа голосить реквієм. Душа – клавір.

13.06.13

* Висока садова ромашка золотистого кольору.

* * *

Річки і Псел, і Ахерон з'єднались воєдино,
Зірки небесні і садові... поміж них сама.

Синочку – мій дубочку,
мій рідненький сину.

СИНУ!!!

Я бачу силует твій сонячний
майнув між мальв.

Всміхнувся в мою скорботу
і торкнув квітки-дзвіночки:

– Матусю, вишенько біленька! –
пісне із пісень!

Слова діткливі приголубили чоло
листочків. –

Хлюпнули краплі сонечка мені
з зелених жмень.

13.06.13

* * *

А синь!? Супокоем пливе
В безсмертя мого сина.
Плюскоче, плаче віття верб,
Долунює в глибіні.

О білі лодії хмарин! –
В вас сонця!? – сміх проміння.
Зацвів цикорій, квітне цмин, –
Як прапор наш України.

Ромашок теплі голоси
Так наслухать приємно.
А над землею – синь і синь! –
Її співаю ревно.

Слова вкладаються до рим –
І «син», і «синь». – В сльозині.
Думки вчепилися хмарин:
Пливіть з любов'ю сину.

09.07.13

О як закручує вогонь мене у танок!?.
Горить душа і тіло!

Відгори, печаль!

До спокою,
до світла душеньку причаль!

З безсилля падаю у сон...

чи буде ранок?

Благословен день!

Жити! Жити мені дано!

16.06.13

ОДИНАДЦЯТЬ МІСЯЦІВ

Земних вже – одинадцять. Так.
А там як час спливає?
Біль в серці не згасає.
Яка болюча пустота!?!

Життя і смерть... канат сплетінь.
Живем з канатом в серці.
Лиш знать, коли б порветься? –
Тоді людини гасне й тінь.

Лиш світла нитка павутинь,
Мов сонячна мережка,
Від Бога і до стежки,
Від стежки й до пливких хмарин.

Вже одинадцять... час біжить...
Вже по-земному липень.
На коливо мед з липи.
Життя... розбиті вітражі.

Вже одинадцять... вже... Невже?!!
І як живу без тебе?..
Молюся Богу Неба
Й тремчу, як вени під ножем.

09.07.13

* * *

Його все дитинство
 скінчилось в п'ять років,
Коли у житті появилася вітчим.
Зазнав рано швидко «де, що і почім»,
Нелегко тягнулися дні свого строку.

У сім вже умів суп, як мати, варити.
О ні! Він не пас, як його дід, гусей
(Про нас – не поезію – прозу б, есе!)
Хотів промінь сонця піймати у сито.

Єдина розрада – це літо в бабусі!
Ото вже там радості стільки та гри!?
Та й та... рано...
 зіркою в небі зорить.
Скінчилось дитинство.
 Черствим став дня кусень...

30.10.13

* * *

Знов день. – Це яв?
Вповза гіркуший настрій.
Тривожний сон переколошкав всю мене.
Свідомість перескакує. Задумлена...
Не будуть квітнуть на могилці айстри.

Не встигла висіять.
Прости... хворіла.
Та квіти серця віднесе мале пташа
Тобі у Вирій, сину, – запашний євшан.
Воно – вістунне, в нього мої крила.

Думки – калейдоскоп.
В цих візерунках
То плачу з туги, то змовкаю. –
Так живу,
Молитвою до тебе, сину, в небо рвусь.
Душа високість п'є.
Стан срібнолуння.

Сльоза скотилась мальвочці на вії.
Не руште матір! –
Хай собі поплаче.
Накинув вітер свій прозорий плащик
І замість сина... ласкою обвіяв...

17.07.13

* * *

Така спека стоїть, а мені
Сивина на чоло намерзає.
Сумно дивиться квітка навзаєм –
Відгора в цім липневім огні.

Заповзла виноградна лоза,
Обплела до вершечечка грушу.
Ти – живий! –
На усю мою душу!
Купіль світлу хлюпоче сльоза.

Трохи щемно. Та ти не зважай,
Я поплачу – і знов прояснію,
Бо волошкою в небі синієш,
Бо між нами – лиш часу межа.

Час сипучих піщаних годин...
Протече.
Жити – йти по пустелі?
Днів вервечки. Впряглись в каруселі,
Та ти поруч – я бачу сліди.

Відпалали Купальські вогні.
Ти прости – я сльозиночку витру,
Просто вчула тебе в легкім вітрі,
Радість впала у серце мені.

Світлим словом пахким пророста –
На папері квітник рушниковий.
Чорнотугою й кров'ю любові
Слово «СИН» вимовляють уста.

18.07.13

ДВА СВІТИ

На Тому Світі, мій сину, на Тому Світі
Я знаю: живий ти!

Продовжив себе божим світлом.
І ти не воскреснеш! –

народишся заново жити
Із Того Світу, мій сину, із Того Світу!

На Тому Світі, мій сину, на Тому Світі
Я знаю: Душа людська

Божою суттю налита,
В господа Творця
повертаються Божії діти
Із Цього Світу, мій сину, із Цього Світу.

На Цьому Світі, земному, на Цьому Світі
В любові Дажьбожій

дано земний вік нам прожити:
Продовжити рід,
засівати життя хлібом-житом
На Цьому Світі, земному, на Цьому Світі.

На Цьому Світі, мій сину, на Цьому Світі
Не вгледіли долю

трагічну твою ворожити:
Поїхав за щастям –
час-камінь
звалився у Літо,
Не б'ється серце твоє
більш на Цьому Світі.

На Тому Світі, синочку, на Тому Світі
Чи добре тобі
 у господі Творця, лиш скажи ти?
Розмотую спогади-дні,
 дні, з тобою прожиті,
На Цьому Світі, мій сину, на Цьому Світі.

На Цьому Світі, без тебе, на Цьому Світі
Я заново вчуся земному життю радіти.
Спасибі, онучечка є, є сини – мої діти...
На Цьому Світі без тебе ще мушу жити.

Із Того Світу, мій сину, із Того Світу
О ти – не воскреснеш! –
 народишся заново жити!
А я обіцяю:
 не буду, мій рідний, тужити
На Цьому Світі, мій сину.
 На Цьому Світі...

20.07.13

* * *

Мина світанок, полудень і день,
Твоїх слідів не видно вже ніде. —
Лиш тільки крила прошурхочуть снами,
Лиш тільки сні і сні... між нами.

Минає вечір, ніч... вже передрань.
О не загойть материнських ран!
Тече сльоза услід Молочним Шляхом,
Я знаю: став ти Божим світлим птахом.

Спливають місяці... Вже скоро рік.
Перепливти як безбережних рік?!.
Змілів мій день до тихої юдолі.
О дай терпіння витерпіти долю!!!

...Мина світанок, полудень... і день,
А ти — уже ніколи не прийдеши...

20.07.13

* * *

Розвіявся сон мій. Вже ранок.
Що снилося?

Холод чола.

Чи вчулось: торкнувся фіранок
І променем пирснув тепла.

Я ще не збудилась?

Не знаю.

О... Ми – розминулись. Невже?
Щомить новий день серце крас.
Щемить...

Туга – гострим ножем.

Чим зважить душевні страждання?!

О втишся, душе, і не плач. –
Покликав Господь тебе рано
В світи, поміж зоряних плахт.

21.07.13

* * *

Тремтять дощинки
на світло-вохристих квітах липи.
Дрібненький дощик.

Тихий. Мирний.

Чути його схлипи.

Душа – платівка...

довго квилить туги патефон.

Ну як тепер? –

З тобою закотились сотні сонць!

На долю обікрадена.

Тремчу, як лист на вітрі.

О Господи!

Терпіння дай!

Живу, горю на вістрі.

Зустрівся день.

Обполоскав печаль мою дощем.

І легкість думці десь взялась.

Та в серці щем...

21.07.13

* * *

Не раз ти був вигнанцем, бідний, з дому,
Суворо ставився до тебе вітчим.
З безсилля я ховала сльози-вічі
І накопичувала біль і втому.

Ти був не раз (не рідний же!) вигнанцем!
А я – корилася. – Бо ще ж є двійко.
Просвітлення приходить, сину, з віком.
Не раз ти кидав: що, знайшла обранця?!

Пробач, синочку, за життя немиле, –
Нелагідна тобі світила доля.
І я, немов заложниця, в неволі,
З безвиході геть зовсім захворіла.

Дісталось мене, кволу, доглядати
І няньчити братів, буть їм за батька,
Городину збирать, полоти грядки,
І готувать, і прибирати в хаті.

Водив братів ти часто до садочку,
Провідував в лікарні ти мене щоднини.
...Що я могла зробити тоді, мій сину?!
Не вирости б без тебе ми, синочку.

Все на тобі було: і я, і діти.
І огороди, крани і розетки.
Не встигла я...

Кому тепер відвертість?
Як з тягарем таким провини жити?!

Ти був не раз вигнанцем, сину, з дому.
Як зайвим жив.

Та я тебе любила!!!
Прости, що захистити не зуміла.
Я так страждала. Вся душа в судомах.

Прости й за те, що ти умів прощати.
Ніколи не скипав ти гнівом мстивим.
Ти був упертим, щирим і сміливим,
І вітчима любив. І звав лиш «тато».

Не скаржився ніколи і нікому.
Ти сам з собою, бідний, залишався.
Де інші плачуть – ти завжди всміхався
Й на рідних не нажив в житті оскому.

З характером крутим ти був і сильним,
Не поступався навіть у п'ять років!
Які страсні пройшли життя уроки?!.
Пробач...

Прости...

Прости мене, мій сину!!!

02.09.13

* * *

Життя гаряче враз розбилося об скабу.
На кого ж, Господи, звалить покуту?!
І жити страшно...
розлилось все ртуттю.
Несу невтишену скорботу і журбу.

І кожна ніч так важко пада на чоло.
І лячно ранку прочиняти браму
І болем напинать віконну раму,
І відривать від себе те, що віджило...

У напускне, про люди, одягаю день.
Душа-клепсидра витіка сльозами...
А я люблю тебе!

Я – між Світами!
Сповзає час із мене, наче епідерма.

6.10.13

ОЙ ТИ, БОЛЮ, БОЛЮ...

(Замовляння)

Ой ти, болю, болю мій, розпуко...
Не ходи зі мною більш під руку.
Ти прости, сама тебе впустила,
Покремсав до нерва моє тіло.

Ой ти, болю, болю, відболи ж ти!
У безсонні, в муці не колиш ти.
Не тривож ти серця, хай не коле,
Відпливи дощем за місто в поле.

Там зігрійся сонечком гарячим,
Прихистить земелька твій калачик.
Проросте у світ волошка синя:
Буде радість, буде спокій сину.

Ой ти, болю, болю,
Стань в душі любов'ю!

27.09.13

* * *

Це ти, синочку – ясне сонечко?
Які теплесенькі долонечки.
Світи, світи в моє віконце,
Синочку мій, моє ти сонце!

Промінчик лащить, всміхається –
Це ти з матусею вітаєшся?
Ти – сонце в небі голубому,
Промінчиком прихось додому.

Щоранку радо зустрічаємось.
Захось: я пригощаю чаєм ось.
Ти – найрідніший гість-промінчик,
Для тебе зроблений ослінчик.

Люблю тебе, синочку – сонечко!
Світи, світай, в моїй ти долечці.
Це ти, рідненький, сонцезвуком?
Беру це сонця на руки.

11.03.13

* * *

Щасливиця, я маю трохи неба.
Л.Костенко

Щасливий ти, бо маєш всеньке небо!
І сонця! Сонця золоте плече!
І Вічності ріка тобі тече.
Щасливий ти?!
Там все твоє, без треби.

Зірок замрійні тихі полонези.
Начеше Місяць золоте руно
Ночам на оксамитне полотно.
Не віржся лиш молодиком. – Як лезо.

Звучить тобі там Місячна соната. –
(Я серцем лиш ловлю її луну).
Я швидкість світла словом перетну,
Щоб вгледіть твої зоряні палати.

Всолоджуєшся райськими пташками,
Там ангели пресвітлі – сторожі.
Замішуються блискавки в діжі –
Вогнем все зло земне нам випікають.

Ти маєш простір, глибину Галактик –
Благословенний Бога світлий сад!
В нім спокій голубий.
Ясна краса
І дня осіннього розкішні плахти.

Нема там зла.

Там сяє Божа Правда!

Немає втоми.

Дивне все – півсон.

Душа із Богом. Синя, як озон.

Нема жалю,

ні болю,

ані зради.

Там покататись любо на хмарині,

Зійти аж на Олімп – Богів арену!

...Дощам підставляю руки. –

Повні жмені –

За небо вип'ю і за тебе, сину!

07.09.13

* * *

Дощі на липі під вікном напнули п'яльці.
Ось так, синочку, рік минув.
Останній серпня день.

Пожухли трави.
Сивий на могилці дерен.
Про тебе спомини гортають мої пальці.

Частенько гляну у вікно – іде хтось схожий.
А серце!? – затремтить,
забудеться: це ж ти!
І враз, як цвях: тобі до мене не дійти...
Лиш я до тебе, я...
та це ж не скоро, може...

Назавтра вересень. І з вереском печалі
У небі борозною журавлиний клин.
Жовтаво квітне, як сльоза моя, полин.
За п'яльця сяду гаптувати про тебе далі.

31.08.13

НА КАМ'ЯНІЙ МОГИЛІ

Під Мелітополем... ми разом,
Кам'яна Могила –
Святилище віків.

Цивілізацій дух, колиска.
І ми до них (на дотик і на слух)
були так близько.

О як в епосі цій
душа в глобальності змаліла?!

В ріку Молочну вечір нас завів.
Вбирали води.
А після купелі – у вишиванки, і до ватри.
А в небі зорі нам боги
посіяли, мов айстри.

Містерія вогню!
Зійшло у серце світло Рода!

Танок вогню гарячий бачила в очах у тебе.
Величний Храм. –

Ми в самім серці, кров'ю в пуповині,
Що з'єднує пра-пра-пра-пра...
і нас, мій сину.

Крізь нас самі в собі перетікаємо до неба.

Горить вогонь. А сутінки густі.
Як згустки, тіні.

Іржання, цокіт коней.
Підіймають засплу браму.

Ввижається: і ми, з волхвами.
Тайна в Сонця Храмі,

І чуються слова слави – старі,
що аж сивинні.

І ти – мій син, уже як князь:
чи Бож, чи Володимир.

О як пишаюсь я тобою!
Ставний, меч при боці.

І сходить місяць-серп
й нема страху у твоїм оці.

«Дружинники! Рушає-єм-м!»
На чолі ти перед ними.

...Ось так і в Харків рушив.
На погибель та дорога...

Мій Володимир
у небесній раті Перуновій.

А я – земна іше.
Тягнуся променем любові –

Ультрамарин божественно просяяв!
Геть, тривого!

21.10.13

* * *

Ти сієш дощ сьогодні...

Слухаю я дощ.

У нім до тебе чую приналежність.

Хитається душа. Гірка, як нехворощ.

Багаторічна туга і безмежність.

Безвільно тихо так пливу оцим дощем.

Сумирна, сиза. В нім не випадкова.

Сльоза уживлюється вічками прищеп, —

Зазеленіє дерево любові.

Сьогодні дощ.

Він крапки ставить у рядках,

Між слів і речень сіє коми на догоду.

А серце — так любов'ю все перетіка

В дощинучки, щоб вийшла світла кода.

07.09.13

ТРИДЦЯТЬ ПЕРШЕ СЕРПНЯ (Триптих)

*...літо клеїть віконця, як марки.
Непогашені марки –
біда ще не ставила штамп.
Л.Костенко*

1.

Той серпень колосом дозрілим
осипав планиду,
Як птаха перелітного, чекала тебе даль.
Та видався трагічний злет.
Урвалася. Ні сліду...
І Спас поніс тебе до Бога в золотих медах.

На тім зигзагові дороги впала...
надломилась.
Спасибі Богу, мудрістю своєю розсудив:
Тобі даю я материнської любові крила.
В небесній сині
вічно будеш сонцем молодим!

2.

Було щасливе літо!
Весело як грало сонце!
...У тридцять два... трагічно...
Завершальний акт.
Біда з косою уночі вліпила на віконця

Свій смерті штамп.

Затьмарилось туманом катаракт.

Погасло світло. —

Пустки і скорботи тінь в домівці,
Притих в куточку на дивані

плюшевий гарбуз.

Спила, синочку,

чашу горенька по самі вінця.

Такий тягар спізнали плечі!?

біль, таку журбу!?

3.

О серце матері! — болить,

немов на рани — солі.

Не втішишся з печалі...

лиш зі щастя мого там.

Жива ж моя любов!

Не вмерла і не вмере! Ніколи!

Віконця-марки реставрую.

Зішкребу бід штамп.

...Ось так перегорнула,

перейшла я рік скорботи.

Душа прозоріла в сльозі-молитві при свічі.

Націлувалась,

напилась усмішки з твого фото! —

Уже сховала.

Відпускаю. В Бога відпочинь.

31.08.13

Якби я не вміла писати –
 то я б збожеволіла...
Той день... чорна мітка...
 мені?.. Ні-і-і-і!
 ...Роздерта на скалки.
Життя відпливало тонесенько-тихо.
 Схлип кальки.
В очах – спалах сну! – Ти – не ти?
 Під крилом білим голуба.

О ні! Не кажіть!
За цю звістку сама б в домовину!
А серце ж... за три дні...
Той холод могильний предтечею.
Гадала: то я... мій кінець.
Жаль... не встигла ще дечого.
Не мала вже сил і без втрат
до замісу дня-глини.

Та відаю: смерть – лиш сон.
Вічність душі у Любові!
Жива частка Бога
лишень переходить в успіння.
І віра оця в тускнім мороці
хлюпа спасіння.
Так терпко...
Скорботу палю на вогні Серця-Слова.

21.10.13

НА МОГИЛІ

Цей дощик заморився. Тут спочить присів.
І я... ми вдвох. Натомлені біля могилки.
Остання (вереснева) прилетіла бджілка –
Шука нектар на штучних квітах. Ваблять всі.

Всміхаються ромашки очком золотим...
Позаду лист березовий упав ув осінь...
Злетілись бабки, мушки, гедзі тут і оси.
Цукерки й яблучка – є чим їх пригостить.

Корзина квітів впала після злив-дощів...
Сьогодні тепло, лагідно. Спокійна днина.
Біг вітерець і стихивсь біля тебе, сину, –
Моїй скорботі співчува. Шипшин куці

Стривожив, сколихнув на знак:
із нами він.
Пригрілася душа... Не хоче йти додому,
І вперше вірш мережить тут
від болю й втоми
На хмарках біло-сірих –
вдаль пливуть у синь.

З'їмо по яблучку з осою. Он як жде!
А бджілку припрошу на кущик деревію.
Сама ж – у спомини востаю... деревію...
Стіка згорьований,
залитий сонцем день...

10.09.13

* * *

Не договорив... не доїхав.
Сміявся!..
й розсипався сміхом.

А серце.. колюча сльоза,
Тривогою все намерза.

Прикритий лежав на узбіччі...
Лиш ніч і дорога – у вічі.

Чия і чи є в тім вина?
До Сум докотилась луна.

Не знала: чого так могильно...
Дивилась на світ – як крізь більма.

...Ви – МАТИ (терпка і німа!),
Кріпиться, – ваш син...
син... нема.

Та як де це, люди-и-и!?.
Мій Вова...
Злетів... відлетів.
Ясний овид.

30.10.13

* * *

Душа, моя доле, – нетоплена хата.
Душа, наче вікна забиті навхрест...
Довкруж завива мене вітер кудлатий,
Мов реквієм Моцарта грає оркестр.

Як хочеться тиші...
О тишо, притиш!
Уходжу в притрушену цедрою осінь.
Синочку, не можу...
знов молиться вірш.
Кленові листочки складаю у стоси.

Дитячі бажання: збирати гербарій,
А, мо', вже і я – бальзамін-експонат?!
Листок за листком...
мій життєвий сценарій.
У Бога немає поняття, як блат.

А світ подрібнів, сину...
як же він змалів...
Струснувсь,
надломивсь...
мить – і жахнувся в Лету.
Щербаті краї... чорнота з-під емалі.
Невладна накласти на смертоньку вето.

4.10.13

* * *

Дощі вересневі... холодні і ранні.
Пливуть парасольки, спішать хто куди.
Калюжі обходять.

Води, скрізь води!?.

Я в куртці твоїй. —

Так тепліш моїм ранам.

Вона — світло-жовта,

точніше — лимонна,

(Весь одяг яскравих носив кольорів!)

Як зірка ясна — вмить упав. —

Відгорів.

Дощі і сльоза... вересневих симфоній.

29.10.13

ДЕНЬ МОГО АНГЕЛА

Цей ліс живий.

Впустив до себе осінь
Й мене, грибницю заповзятую, теж впустив.
Багряно-жовті теплі відсила листи,
Кружляє вітер з ними поміж просік.

Цей ліс... ця осінь...

Хороше як з вами!
Люблю дерева.
З ними краще, ніж з людьми.
Ажур беріз.

Ось дуб старенький, притомивсь,
Піддубниками утішається, грибами.

Цей ліс – живий!

З ним чуєшся живою.
Як довго прокидалась зі скорботи днів!?
Душевний біль. Він всі стежини заступив.
Сьогодні світло так.

Посадка хвої. –

А там – маслятка причаїлись. Бачу.
У кошик вас, гарнесеньких, собі візьму.
Лісовичок знов потягнув дощу тасьму:
Грибочків наросте!? –

Знайде й ледачий.

Ось сиріжку ласувала білка.
Он роззирається великий білий гриб.

Ліс – корабель – в дощі пливе.

Гука: – Гребіть!

А щогли-сосни цього й ждали тільки.

Цей ліс – живий! –

Світ казки й таємниці.

Є добрі духи в нім й такі, як переплут.

Взяв посміявсь:

завів мене – згубила путь.

Пустун. Аж сміх луною по стежинці.

Блукати довелось таки з годину.

Питала я в лисичок і боровика,

У брата-вітронька.

А він чомусь – втікає.

А мухомор – вклонився, зняв шапчину.

Спокійно дихалось. Не мала ляку.

Аж ось пеньок.

Заждався гномик лісовий:

Вказав дорогу.

Лісе – мудрий і живий,

За день оцей і за грибочки дякую.

А дощик – то мрячить, то припускає.

Промокла вся.

Ботинки – вже без підшов.

Шнурком зв'язала.

Зелененький моху шовк

Плеядою грибів мене стрічає.

Грибів набрала!?

Лісу чим віддячу?

Не гоже в ліс ходити без гостинців.

Є яблучко. Ура!

Візьми, стежинко.

А дощ іде...

Примовкла, радо плачу.

Цей ліс живий.

І день – живий. І я – живу!

Життя впустила я, впустила осінь.

Скидаю сум, як листя ліс.

Все, досить.

Я... я – живу-у-у!

Луна продовжує мій гук.

29.09.13

ГОРІХ

Уродили горіхи.

Нема кому їх позбивать.
Самовільно (чи вітер обтрушував)
падали долу.

А мені – брак часу:
то робота чи дощ, часом хвора.
Цілий тиждень дощі.
Мені серце болить й голова.

Уродили. Нападали.

Днями лежать у воді
(Почорніють під листям опалим...
Ще й рано темніє).
Як погано без тебе...
Ніхто вже тебе не замінить.
Розійшлася кора, наче шви. –
А ще ж він – молодий!

Так живе, наче хоче скоріше
у небо – гіллям!
Відірватись – і в лет! – ввись до тебе,
струсити коріння.
Мали клопоту вдосталь з тобою
і в пору осінню.
Впав горіх... покотився у вирій...
тобі звідсіля.

29.10.13

СЕРЦЕ

*Я люблю Вас – Небо голубе! –
Боже плесо – гавань синя-синя,
В малім відблиску ловлю себе,
В білій Хмарочці – пізнати сина.
«Славень красі» авт.*

Любила все життя вдивлятися в блакить,
Сонцеосаяно так мережилося мріям.
...Перетекли у вись непрожиті роки,
І ти хмаринкою сидиш на сонця віях.

Я вас люблю, синочку! –
Небо і Тебе!
Голублю, окропляю світлою сльозою.
Верба стара над ставом випрямля хребет,
Щоб я – по ній, а там –
вже близько будь з тобою.

Достигло серце на любов! – Немов гранат,
Переливається гарячим огнецвітом.
Воно навік з тобою!
у тобі!
і над!
Щасливі дні майбутні сяють неборитом!

02.11.13

ДУША

Квітують яскраві мої хризантеми. –
Як серце милоє і зір пізньоцвіт!..
Розв'язана, врешті, страшна теорема:
Життя – не вмирає.

Живий в Бога світ!

Душа – невмируща! –

Вона частка Бога!

І смерть лиш верта до небесних нас лон!
З народження й до...

вічний рух і дорога,

Дивіться:

сміється між хмарами, он!

30.10.13

* * *

Вже скоро зима...

Знов надійдуть сніги –
Відбілять мій біль і могилку зрівняють.
І Свят-Коляда привітає у раю, –
Не 'дна – а мільйони зірок наврути!

Мій з білого аркушу рік розпочнеться.
Душа настраждалась. Ану, стрепенись!
Нам стане Різдвяною благістю вись,
І зримо нахилиться сонце до серця.

04.11.13

* * *

Не проминаємо безслідно. Ні!
З нас кожний щось лишає за собою:
Чи зерна, виплекані у любові,
Чи спомин марний – як душа в багні.
Не проминаєм ми безслідно. Ні!

Не проживаєм ми безплідно, ні.
Безбожно? – Може. І бездушно – також.
За все, що надбано, Творцю подякуй:
Добро чи зло, любов чи ярий гнів.
Не проминаємо безплідно. Ні!

Нечасто каємось в своїй вині.
Любов до ближнього – лиш заповідне.
І відсікаємо, почасти те, що плідне.
Не голос маємо – а відголос луни.
Не проминаємо безкарно. Ні!

Ми не вертаємось бува з доріг:
Похідних, хибних – путь блудного сина.
Не бережем, що Богом дано до скончини –
Святу родину, рід – наш оберіг!
Не проминаєм неосудно. Ні!

Не проживемо праведно, о ні! –
Без совісті, без правди, без любові.
З чим прийдемо в кінці життя до Бога?
А Правда стане в судні наші дні!
Що залишу? – Не 'днаково мені.

06.09.13

* * *

В оцій хвилині, що минула,
я – уже минула,
Я в ній жила й померла.
Вічна я – лиш зараз –
в сутню мить!
У кожній крапці горизонту
вертикаль пульсує,
ЖивоТворяща мисль крізь мене
мною творить світ.

Я – слово-дух!
Я – мислеобраз світлого й нового,
Я – майстер,
що карбує щохвилини задум:
я – всім є!
Мільярд хвилин життя,
як пил біля порогу
До храму Вічності,
що світлі сутності усім дає.

15.11.10

* * *

*Яблуко... Зорі... Людина...
Що їх єднає? Кінець?*

Й.Дудка

Останній погляд твій у день – відбиток,
Завмер сміх-голос на скрижалях літа.
Розверзлися світи – грубезний шов, –
Ти точку неповернення пройшов...

Як сонце (та воно – лиш на ночівлю!) –
За обрій. Ти ж – навічно!..

в мені біллю.

Ти без мого благословення – в путь.
(Була ж в лікарні). Смерть на перепутті.

У світі залишилась криптограма:
«Прости, матусю...

не доїхав, мамо!..»

Останній пам'ятаю рідний жест –
Як що – дзвони – показував твій перст.

А я ж в той день (останній!) не дзвонила,
І ви – в турботах радісних і ділом.
Було б ще раз ввібрати голосок!?.
Розбивсь годинник – висипавсь пісок...

Упало яблуко, зоря, людина...
Один кінець усім...

лиш мить, хвилина.

Дає Господь від вічності ключі
Душі, що відліта у височінь...

13.11.13

МОЛИТВА

Мудра тишо, утиш опечалену душу.
Хай тихесенько-тихо увійде мій Бог.
Мене милість Його відведе від тривоги,
Він утіха моя у годиночку скрушну.

Боже праведний, предків моїх небо-Отче!
Ти сподобив мене, ти підтримав єси.
Возлюби ж і його – біля Тебе мій син,
Він з Тобою!
в Тобі! у Твоєму райочку!

Ти прийми яко Отче дитя – мого сина,
Всіх щедрот і дарів нам Податель в житті.
Восхваляю Тебе! Приголуб і утіш –
Возсія хай душа в небесах твоїх синіх!

Відтерпів він своє...
Відстраждав, Боже істин.
У двобої зі злом він таки переміг!
В боротьбі нелегкій переможцем поліг. –
Посади ж одесную у радощах місці.

Благодатна любов Ти,
я – мудра смиренність.
Не суди дуже строго. Безгрішних нема.
Научи яко волю Твою все приймає.
По молитві і вірі хай буде щодення!
Амінь.

03.11.13

* * *

Любов'ю безсмертя тебе я люблю!
Молитву вплітаю у сонця проміння.
Душа твоя, сину, я знаю: н е т л і н н а.
Любов'ю безсмертя тебе я люблю!

Сю ношу важку до кінця дотерплю.
Несу тебе в серці щодень, щохвилини,
Тебе пам'ятаю, як поле зернину.
О як тебе, сину, синочку, люблю!?

Мій смуток дощами роки в Час проллють.
Розквітне усмішкою гілка тернова.
Тебе колисаю в колисочці Слова.
Любов'ю безсмертя тебе я люблю!

І врешті, колись я свій слід загублю, —
Затягнеться дерном і синім барвінком.
Та те, що безвічне, любитиме, синку!
І те, що безсмертне,
промовить: ЛЮБЛЮ!!!

31.08.13

ЗМІСТ

«Сьогодні сину підведу коня...»	4
P.S.....	5
Володимирю	6
«Пробач мені, сину, за вибір...»	7
«Знову Серпень... з серпом...»	8
«Минулася ніч від скорботи глуха...»	9
Похорон (<i>Диптих</i>)	10
Свіча поминальна	13
Як далеко.....	15
Дати.....	17
Два фото.....	18
«Смакую дні – осінні яблука...»	20
Листопад	21
Сон	23
Чорна смуга.....	26
«Свіча молитвена...»	27
«Життя буяло! Молоде!»	28
«На цім світі, синочку, уже засніжило...»	29
«Ти не був, мій сину, яничаром...»	31
Чорнобривці на снігу.....	33
Матусю, яка ти красива!.....	35
«Я вистою, мій сину!»	37
«Вже літо. Літо...»	38
«І сонця вдосталь в червні і дощів...»	40
Яблунька (<i>Цикл</i>)	
Липень 2012 року.....	41
Віщий сон (у березні 2012).....	42
«Так рік минув. Прийшла весна...»	44
«Пропала яблуня.»	45
«Чи лебідь був... чи то була лебідка...»	46
«Річки і Псел, і Ахерон з'єднались...»	47
«Щоніч летить до тебе...»	48
«А синь!? Супокоєм пливе...»	49
«О як в собі загоїти смертельну рану...»	50

Одинадцять місяців	52
«Його все дитинство скінчилось...»	53
«Знов день. Це яв?»	54
«В ромашках жовтих, в мальвах хата...»	55
«Така спека стоїть, а мені...»	56
Два Світи.....	57
«Мина світанок, полудень і день...»	58
«Вже за тобою відцвітає слід прочахлий...» ..	60
«Розвіявся сон мій. Вже ранок...»	61
«Тремтять дощинки...»	62
«Не раз ти був вигнанцем...»	63
«Життя гаряче враз розбилось...»	65
Ой ти, болю, болю... (<i>Замовляння</i>)	66
«Мов сірником черка об душу...»	67
«Це ти, синочку – ясне сонечко?»	68
«Щасливий ти, бо маєш всеньке небо!»	69
«Дощі на липі під вікном...»	71
На Кам'яній Могилі	73
«Ти сієш дощ сьогодні...»	74
Тридцять перше серпня (<i>Триптих</i>)	75
«Якби я не вміла писати...»	77
На могилі.....	78
«Не договорив...»	79
«Дощі вересневі...»	80
«Душа, моя доле – нетоплена хата...»	81
День мого ангела	82
Горіх.....	85
Серце.....	86
Душа.....	87
«Вже скоро зима...»	88
«Не проминаємо безслідно. Ні!»	89
«В оцій хвилині, що минула...»	90
«Останній погляд твій у день...»	91
Молитва	92
«Любов'ю безсмертя тебе я люблю!»	93

Літературно-художнє видання

РОМЕН (Шевченко) Людмила Валентинівна

За синню – СИН!..

Реквієм

Поезії

За редакцією автора

Коректор *Н. Й. Карпенко*

Комп'ютерна верстка *Л. В. Шевченко*

Підп. до друку 03.11.2013. Формат 60х84/32. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 4,83.
Обл.-вид. арк. Тираж 300 пр. Вид. № 60.

Видавець і виготовлювач:
ВВП “Мрія-1”. 40000, Суми, Кузнечна, 2.
Тел. 22-15-05, 22-13-23.
Свідцтво суб'єкта видавничої справи
ДК №36 від 19.04.2000.